

NOT: Büyükşehir belediye başkanı danışmanlarının brüt ücretinin belirlenmesinde sosyal denge tazminatı, aile yardımı, çocuk yardımı, yiyecek yardımının ilave edilip edilemeyeceği

T.C.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-8131244

01/05/2024

Konu: Görüş (Büyükşehir Belediye Başkanı Danışmanlarının Brüt Ücretinin Belirlenmesinde Sosyal Denge Tazminatı, Aile Yardımı, Çocuk Yardımı, Yiyecek Yardımının İlave Edilip Edilemeyeceği)

..... BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: ..... tarihli ve ..... sayılı yazı.

5216 sayılı Kanun çerçevesinde istihdam edilen danışmanlara ödenecek ücretin belirlenmesinde sosyal denge tazminatı, aile yardımı, çocuk yardımı ve yiyecek yardımının ilave edilip edilmeyeceğine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 20 nci maddesinde, "Nüfusu ikimilyonu aşan büyükşehir belediyelerinde on, diğer büyükşehir belediyelerinde beşi geçmemek üzere başkan danışmanı görevlendirilebilir. Danışman olarak görevlendirileceklerin en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olması şarttır. Danışman olarak görevlendirilme, memuriyete geçiş, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışma dahil, ilgililer açısından herhangi bir hak teşkil etmez. Danışmanların görev süreleri sözleşme süresi ile sınırlıdır. Ancak bu süre belediye başkanının görev süresini aşamaz.

Danışmanlara, **her türlü ödemeler dâhil**, büyükşehir belediyesi genel sekreterine ödenen brüt aylık miktarının %75'ini aşmamak üzere belediye meclisinin belirlediği miktarda brüt ücret ödenir." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi, "Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebilir. Sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarı, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında anılan Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenir." hükmünü içermektedir.

Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğünün 19.2.2024 tarihli ve E-74073113-045.99-210077 sayılı görüş yazısında, "İlgili büyükşehir belediyesinde genel sekretere sosyal denge tazminatı ödemesi yapılması halinde söz konusu sosyal denge tazminatı ödemesinin 5216 sayılı Kanunun 20 nci maddesi uyarınca görev yapan danışmanların brüt ücretinin hesabında dikkate alınması gerektiği" belirtilmiştir.

Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 202 nci maddesinde, "Evli bulunan Devlet memurlarına aile yardımı ödeneği verilir.

Bu yardım, memurun her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almayan eşi için 1500, çocuklarından herbiri için de 250 gösterge rakamının (72 nci ay dahil olmak üzere 0-6 yaş grubunda yer alan çocuklar için bir kat artırımlı) aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir. Eşlerden birine iş akdi veya toplu sözleşme gereği çocukları için yapılan aile yardımı ödeneği daha düşük ise, yalnız aradaki fark ödenir. Bu fıkrada yer alan gösterge rakamlarını 3 katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir. Dul memurların çocukları için yukarıdaki fıkralar hükmü uygulanır.

Boşanma veya ayrılık vukuunda mahkeme bu yardımın hangi tarafa ve ne oranda verileceğini de kararında belirtir.

Devlet memurunun, geçimini sağladığı üvey çocukları için de bu ödenek verilir." hükmü bulunmaktadır.

Aile yardımı ödeneği "evli bulunan Devlet memurlarına verilen" bir ödeme olup evli olup olmadıklarına bakılmaksızın her ay maktu şekilde verilen bir ödeme değildir. Aksinin düşünülmesi halinde ise emsal alınan "büyükşehir belediyesi genel sekreteri"nin evli ve çocuklu olduğu varsayılacaktır. Ayrıca eşinin çalışıp çalışmadığı da ayrıca tartışma konusu olacaktır. Bu minvalde Kanun lafzında yer verilen "büyükşehir belediyesi genel sekreteri"nin brüt aylık tutarı bulunurken "bekar" olarak hesaplanması gerekmektedir.

Nitekim mülga Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün 26.3.2014 tarihli ve 27998389-115931-32-2676 sayılı görüş yazısında "her türlü ödemeler dâhil" ibaresinden genel sekreter kadrosuna bağlı olarak her ay mutad şekilde yapılan ödemelerin anlaşılması gerektiği belirtilmiştir.

Yine, Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2024 ve 2025 Yıllarını Kapsayan 7. Dönem Toplu Sözleşmenin Üçüncü Kısımının Dördüncü Bölümünde yer alan Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşmenin "İtfaiye ve zabıta personeline yiyecek yardımı" başlıklı 12 nci maddesinde, "(1) 19/11/1986 tarihli ve 86/11220 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi kapsamında görev yapan itfaiye ve zabıta teşkilatı personelinden, anılan Yönetmelik hükümlerine göre öğle yemeği verilen ve öğle yemeği dışındaki yemek saatlerini de kapsayacak şekilde kesintisiz olarak görevlerine devam edenler, aynı Yönetmelik hükümleri çerçevesinde ve öğle yemeği hariç olmak kaydıyla, iki öğüne kadar ücretsiz olarak yemek yardımından yararlandırılır veya kumanya yardımı verilir." hükmü ile "Yerel yönetimlerde çalışan kamu görevlilerine yemek yardımı" başlıklı 16 ncı maddesinde, "(1) Bu hizmet kolu kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan kamu görevlilerinden Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğine göre yemekhanesi olmayanlara veya kurulan yemek servislerinden kurum dışında fiilen yerine getirilen görevler sebebiyle yararlanma imkânı olmayanlara öğle yemeği için kumanya yardımı verilir." hükmü yer almaktadır.

Bu düzenleme ile 7. Dönem Toplu Sözleşme ile yerel yönetimler hizmet koluna giren kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan kamu görevlilerinden aşağıda sayılanlar yiyecek yardımı kapsamında nakdi kumanya yardımından yararlandırılabilirlerdir:

- Öğle yemeği dışındaki yemek saatlerini de kapsayacak şekilde kesintisiz olarak görevlerine devam eden itfaiye ve zabıta teşkilatı personeli.

- Kurulan yemek servislerinden kurum dışında fiilen yerine getirilen görevler sebebiyle yararlanma imkânı olmayanlar.

- Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğine göre yeterli personel olmaması veya uygun yer bulunmaması nedeniyle yemek servisi olmayanlar.

Yukarıda yer verilen üç durum yerel yönetimler hizmet koluna giren kamu kurum ve kuruluşları için farklılık göstermektedir. Aksinin düşünülmesi ise yemek yardımının her ay aylıklarla birlikte ödenen maktu bir ödeme olduğu anlamına gelecektir. Bu itibarla 4688 sayılı Kanun kapsamına da girmeyen başkan danışmanlarının ücreti hesaplamasına büyükşehir belediyesi genel sekreterine yapılan nakdi kumanya yardımının dahil edilmemesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü